

POLITIKENS KRONIK LØRDAG 26. DECEMBER 1981

Ny Colosseum blues:

Døden i sten

Af DAN TURÉLL

I: HISTORIEN

Dette er Colosseum's historie: Et slid!

Et endeløst slid!

Bygget i årene 72-80

(1900 år gammelt i år)

af kejserne Vespasian og Titus

og ikke mindst deres slaver

i sten

sten i 188 meters omkreds

sten i 57 meters højde

sten med plads til 50.000 mennesker

når de skulle overvære gladiator kampe, vilddyrslag

cirkus, teater og kristenopofring

Colosseum's historie

er enhver bygnings:

ødelagt af jordskælv og genopbygget (år 405)

helliggjort til minde om de ofrede (år 1750)

turist-attraktion + + + + (år 1980)

og som tiderne skifter istandsat

ustandselig istandsat

for som det siges:

'Så længe Colosseum står står Rom

Når Colosseum falder

falder Rom

og Verdens Ende er kommet'

Allerede fra opførelsen

var historien beskidt

Fra starten var den afskyelig

Slaverne sved formålsløst

og de byggede med klare classeskel for øje:

én afdeling for adelen

én for borgerne

én for pakket

samt den helt specielle afdeling, Kongelogen

for V. I. P.s: senatorerne, regeringen, dens veninder

Roms high society anno 100

uden ét eneste Billed-Blad

II: VISUELT

Med Synet, selve Synet

an sich:

Hver ny vinkel en afgrund

en svimlende kant

en skulptur af Døden i Sten

som en drømt Palle Nielsensk oldtid:

klapper kæberne sammen

om sten

sten

sten

Gigantiske Østers

III: À LA TURISTIQUE: EFTER EN TIME

Colosseum i dag

dette Ufattelige Monster

under ustandselig reparation & rekonstruktion &

genopgravning

med ti kirker og femten templer i undergrunden

og en feuilleton af ti-sprogede turisthold

ud for caféer bygget ind i stenene

espresso og grappa til Hadrians horder

'Jeg fik en bajer på Colo'en, mand'

familie-picnics med thermokander i rundgangene

mellem knækkede søjlerester

undervejs mod kustodernes lager- & rekvisit-rum

I bar'en er tjenerne selvsikre og arrogante:

Som Verden er

skal *de* nok beholde deres job

Strømmen af besøgende til Colosseum aftager ikke

De kan sælge deres pizza'er, deres plastic-hellebarder

deres karnevals-visirer

De kan sælge deres lysbilleder af agtet antikvarisk afdød

DØD

langs med busholdepladserne

under international chit-chat plidder-pladder small talk

'Which Night Club you say?'

'Terribly old, isn't it?'

'Am Universität im Leipzig'

'Mille lire?' 'Prego'

I udkanten de legende børn og de listende katte

men hvor finder man ikke *dem*

IV: LAMENT

Colosseum, mindesmærke —

over hvad? Over Gamle Blodsudgydelser

mens nye finder sted hver dag

omkring hjørnet:

I går en 19-årig strisser skudt

på vagt foran ambassade —

15. terror-mord i Rom i denne måned . . .

Intet gået fremad siden da —

Er det derfor turisterne flokkes her?

For at sé stupiditetens evighed og endeløshed?

Beroliger det tyskerne og amerikanerne

at italienerne var godt i gang med slagtingen

for 1900 år siden?

Colosseum denne King Kong på stenfødder

slæbende sin tusindårige vægt
på stupiditetens sokler —

Billeder som glimt
af knive sakse økser tænder kløer

Fortids Arv

Dybest Brønd

men ikke klare vand disse blodige våben og 'kampe'
under sved støv og skrig

Men Himlen

gennem hvælvingerne
er så lyseblå

som barndommens
den menneskelige barndom

tilbage til alting

som i skolen

som de første latinske ord

Mikkelsens Læsebog stykke 1:

'Poeta sum.'

Poeta sum

Agricola non est

Colosseum est

Ego sum

Colosseum

Ældste Monument i Voldens Historie

gamle Pearl Harbour gamle Buchenwalde

og Cæsar og dine byggere

de ældste Hitlere —

en ufattelig Historisk Byrde!

Tarzan Colosseum! Kojak Colosseum!

ubevidst i milliarder af underbevidstheder —

Lær at myrde Mand eller Dyr!

Første Skyde-Slå-Sparke-Skole i den Fri Verden:

Kolossen Colosseum

Et tredimensionalt skakspil

En labyrint af lidelse og lystenhed

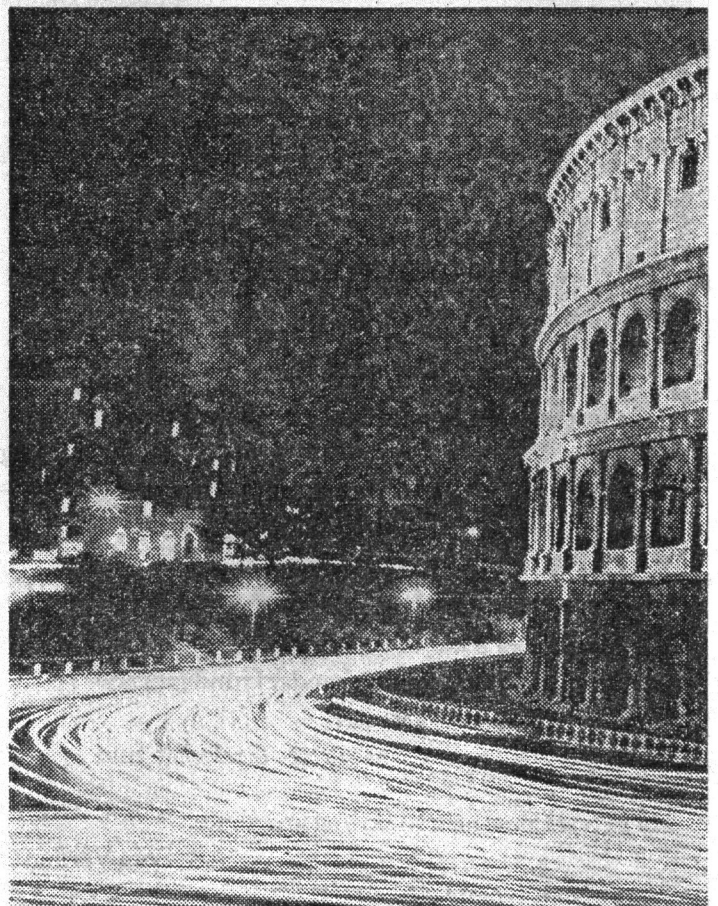
som guillotinen under den franske revolution

eller den spanske tyrefægtning:

Hvis blod skal flyde i dag?

Hvis blod skal vi sé

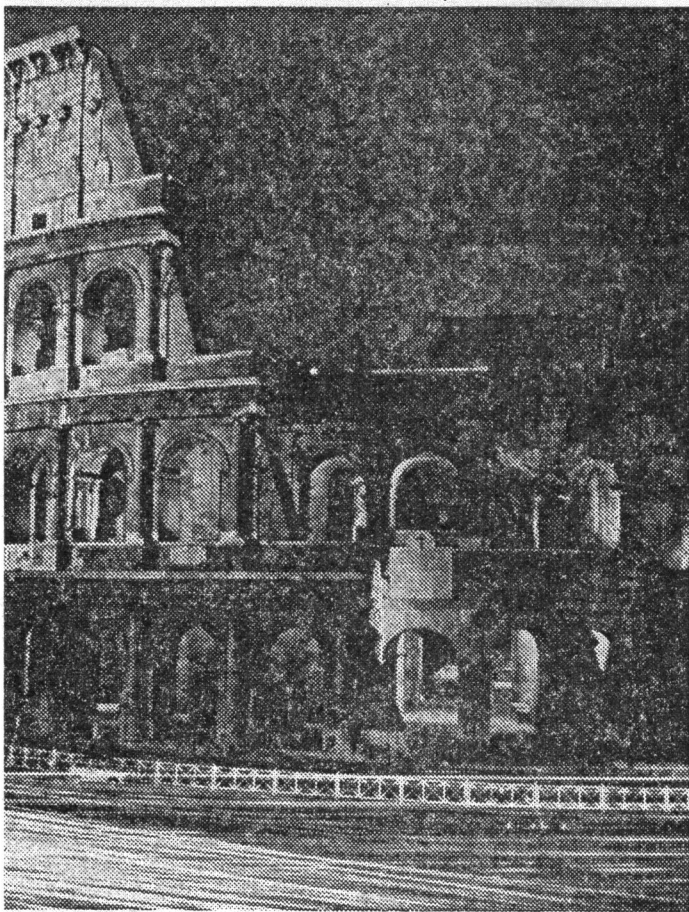
rødt og blottet og senere koagulerende?

Hvem er dagens offerlam?
Hvem viser os i dag hvor dødelige vi alle er?

Åh man pisser
Man sniger sig ind i en gang og pisser på Colosseum
som kattene hver dag og millioner af andre før én
og man ser sit pis blive rødt

blive blod

V: HØJERE OP

Højere, højere:
Nye rækker af sten
Højere, højere:
Nye rækker af sten
alle sammen rejst og stablet af menneskelige hænder
blødende hænder, sårede hænder
tusinder af rifter i blødt kød
tusinder af dødsfald undervejs
tusinder af forladte familier
til ære for fortidens grusomme og ligegyldige fodbold-
landskampe

VI: CODA

Colosseum, jeg kunne drømme
om at Pink Floyd ridsede deres lyd i dine sten
men Jerichos trompeter
ville være det bedste
'når alt kommer til alt':
Så dine sten døde i støv
Så kun støv blev tilbage

'Så længe Colosseum står står Rom

Når Colosseum falder

falder Rom

og Verdens Ende er kommet'

sagde de

Jeg siger:

Når Colosseum falder

Når alt hvad Colosseum repræsenterer falder

Begynder Verden

DAN TURÉLL